

DR. VLADIMIR RAVNIHAR — NOVI PREDSEDNIK LJUBLJANSKE OBČINE

Novi predsednik je bil rojen 6. marca 1871. leta v Ljubljani, kjer je dovršil osnovno in srednjo šolo, juridično fakulteto pa je dokončal na Dunaju. Nato je bil sodni pripravnik v Ljubljani in v Celju. Potem pa si je izbral odvetništvo za svoj življenjski poklic ter odšel na službovanje v Celje, kjer se je v prvih vrstah udeleževal v našem narodno-obrambnem delu. Zlasti je posvetil vse svoje sile razvoju Sokolstva, kateremu je načeloval kot starosta Slov. Sok. zveze od l. 1905. in slednjič kot podstarosta ter po smrti prvega staroste dr. Oražna kot starosta Jugosl. Sokolskega saveza. Politično se je udeleževal v dunajskem parlamentu, kjer je zastopal svoj volilni okraj Ljubljano ter v dežel-nem zboru kranjskem. Po svetovni vojni je vstopil v Narodno vladu kot poverjenik naše justične uprave. L. 1932. je bil izvoljen za senatorja v Narodno predstavništvo. 17 let načeluje dr. Ravnihar Glasbeni Matici v Ljubljani, iz katere je vzrasel državni konservatorij ljubljanski.

V ljubljanski občinski upravi je dr. Ravnihar sodeloval od l. 1921. skoro nepretrgoma. Kot poznavalca razmer mestne uprave ter želja in potreb ljubljanskega prebivalstva mu želimo, da bi tudi njegovo županovanje prineslo Ljubljani novih uspehov in razmaha.

Novi predsednik se je dne 28. februarja 1935 ob prevzemu svojih dolžnosti predstavil svojim sodelavcem, uradništvu in Ljubljančanom s sledečimi besedami:

Gospod ban!

Naključje je hotelo, da me vmeščate na stol ljubljanskega župana ali kakor je službeni naslov, predsednika mestne občine ljubljanske kot neposredni moj predhodnik na tem častnem mestu. Zato mi je predvsem v prijetno dolžnost, da v imenu mestne občine ljubljanske izrekam Vam, kot dolgoletnemu voditelju njene usode, toplo občuteno zahvalo za vso Vašo vnemo in spretnost, s katero ste vodili posle občinske uprave, za Vaše smotrno delo, ki ste ga opravljali v težkih časih in za veliko iniciativnost, ki je vidna v vseh panogah občinske uprave. Vaše delo, Vaš trud, Vaša marljivost, ki so svojstva Vaše osebnosti, postanejo razumljive ob ugotovitvi, da zajemajo svojo gonilno silo iz žarke ljubezni do Ljubljane, do Vašega rodnega mesta.

Ljubljana je tudi moje rodno mesto. V njej sem preživel svojo mladost in — z redkimi presledki — vso svojo moško dobo. Poznam njeno polpreteklo zgodovino, znan mi je njen razvoj iz malomeščanskega mesteca v moderno mesto, ki se je vršil čisto na račun intimnih lepot stare Ljubljane, ki jih je bilo še v predpotresni dobi vse polno. Na svoj novi položaj prinašam vso ono ljubezen in vdanost, ki sta človeku prirojeni do njegovega rojstnega kraja in ki bosta v prvi vrsti podžigali vse moje delo za korist in blagor naše ljube Ljubljane.

Zavedam se popolnoma velike odgovornosti, ki si jo nalagam. Nisem homo novus za občinsko upravo, mislim pa, da ne rečem preveč, če trdim, da so minuli oni idilični časi, ko je bil ljubljanski župan predvsem reprezentant našega mesta. Novi čas, katerega plod je tudi nedavno uveljavljeni zakon o mestnih občinah, zahteva od ljubljanskega župana mnogo več. Nalaga mu večjo odgovornost, kakor jo sploh nalaga tudi mestni občini, bodisi kot avtonomni edinici, bodisi kot važni celici državnega telesa, ki naj prevzame tudi važne funkcije državne uprave. Ta velika odgovornost pada tem težje na tehtnico danes, ko živimo v izredno težkih gospodarskih in socialnih časih. V časih, ko ne smemo gledati samo na to, da imamo lepe, ravne ceste z ličnimi hišnimi fasadami, temveč bolj na to, kako se živi za temi fasadami in za razdrapanimi stenami lesenih barak. V današnjih časih mora postati to težišče vseh naših skrbi in prizadevanj. Zahteve in potrebe so tu in so neizbežne, posameznik pa jim ni kos. Pomagati mora v svoji socialno občuteni solidarnosti občestvo, to načelo velja v enaki meri tudi za višje edinice, za banovino, državo.

Stojimo sredi reorganizacije občinske uprave na podlagi novega zakona o mestnih občinah, stojimo pred vtelešenjem velikega dela naše lepe okolice v pomerij mestne občine. V duhu gledamo veliko Ljubljano, kot križišče važnih prometnih žil, po katerih naj se pretakajo turizem, tujski promet in mednarodna trgovina. Nove naloge, nova bremena. Ni nam še popolnoma jasno, kako se bo vse to izživljalo v finančnem pogledu. Zato pa moramo biti oprezni in previdni vzlic naši pošteni volji, da pospešimo in ustvarimo vse te naloge. Skrbno moramo pretehtati vsak izdatek, preden gre izpod naših rok. Odkrito povem, da sem, vsaj za današnji čas, zastopnik konservativnejše smeri. Le ne vse naenkrat, temveč polagoma, kakor dopuščajo to razmere. Mestna občina ima lepo premoženje. Njene finance, čeprav niso rožnate, pa tudi niso vznemirljive. Naše proračuni so bili uravnovešeni in računski zaključki dokazujejo, da se je vestno gospodarilo v okviru proračunov, ki ne samo, da niso bili prekoračeni, ampak izkazujejo v gotovih postavkah celo prebitke in pri-

hranke. In to vkljub vsem fluktuacijam, katerim je bilo dnevno izpostavljeno vse naše narodno gospodarstvo. Ne samo, da smo se izogibali nalagati nova bremena na ramena ljubljanskega meščanstva, skušali smo celo že obstoječa bremena omiliti in zmanjšati. To naj bo naše prizadevanje tudi v bodoče. S proračunom, kakršnega je predložilo mestno poglavarstvo v načrtu za prihodnje poslovno leto, še ni izrečena zadnja beseda. Res je, težijo nas dolgovi. Toda pomisliti moramo, da so bili ti dolgovi potrebni in neodločljivi, če smo hoteli Ljubljano dvigniti iz povojnih ruševin. Preradi pozabljamo, da niso še daleč časi, ko smo govorili o izraziti stanovanjski krizi. Tudi ob zidovje naše bele Ljubljane je butnil val svetovne gospodarske krize. In še smo sredi dobe izrazite brezposelnosti in s tem zmanjšane zaslužka za vse naše produktivne sloje. Izjemne razmere zahtevajo tudi izrednih mer in ukrepov. Bremena, ki so ogrožala zadušiti sedanjo generacijo, smo morali porazdeliti tudi na bodoča pokolenja. In pretežna večina dolgov ima značaj socialne akcije. Prišel pa je čas, ko je treba misliti na konsolidacijo in konverzacijo dolgov z znosnejšo obrestno mero in bolj dolgoročno amortizacijo.

Danes nimam namena razvijati Vam kak komunalni program, za kar bo itak še dana priložnost. Ne bi bilo tudi težko. Saj so programi poceni, umetnost je le, jih prilagoditi stvarnosti in podrediti plačilni zmoglosti našega meščanstva, našemu urejenemu budžetiranju in vzlic temu ustvariti nekaj dobrega in koristnega. Demagogiji najlaže zamašiš njena široka usta, če od nje zahtevaš, da za vsak zahtevek tudi takoj pove ustrezni dohodek.

Težo odgovornosti mi lajša, mislim, ne presmelo pričakovanje, da smem, dragi tovariši, računati na Vašo pomoč, na Vaše izkušnje in na Vašo veliko vnemo, s katero ste doslej sodelovali pri poslih občinske uprave. Za Vas nisem nov mož. Želim in apeliram na Vas, da smo solidarni, da smo eno in da tvorimo enotno in homogeno celoto. Naj nas veže zavest, da pričakuje javnost, katere mandatarji smo, od nas poštenega, dobrega in vestnega gospodarstva, imeti moramo vedno pred očmi blagor vsega našega meščanstva brez razlike stanu. Iz teh prostorov naj bo izločena dnevna politika. Kot pretežno gospodarska organizacija zberimo vse svoje telesne in duševne sile samo enemu, zdravemu komunalni politiki, ki naj ima svoj vrhovni cilj, doprinesiti s tem svoj nemali delež k okreptvi, moči, sijaju in ugledu naše lepe Jugoslavije. Ljubljana je žlahten dragulj v jugoslovski kroni. Ne rečem tretja, da je ne ponižam, ali ena izmed treh prestolic naše prostrane, lepe domovine! Ljubljana je od nekdanj duhovno in prosvetno žarišče, deloma tudi gospodarsko središče slovenskega rodu, ki se je v stoletni borbi z nadmočnimi sosedi in tujimi gospodarji iz svoje sile razvil v narod z vsemi atributi, ki mu pripadajo. Jugoslavija nas je materinsko sprejela

pod svoje materinske peroti. Pod njenim okriljem je za vedno odstranjena vsaka nevarnost za naš obstoj. Ljubljano samo pa je dvignila v naše politično središče. Napravila jo je za sedež banovine, ki jo v okviru svoje države po pravici smemo imenovati Zedinjeno Slovenijo, politični sen naših prednikov. Dolžnost nas Slovencev je, da se prav posebno oddolžimo svoji državni skupnosti, enotni in neporušljivi, in da kot del enotnega političnega naroda jugoslovanskega z lepim zgledom prednjačimo vsem drugim in da smo tako neminljiva privlačna sila in narodno zatočišče tudi za vse one brate, ki še ne uživajo sreče naše državne skupnosti.

Zato pravim, da bodi Ljubljana zgled vzorne občinske uprave. To nam bo tem laže doseči, če se moremo, kakor v danem primeru, opirati na preizkušeni kader mestnega uradništva in ostalega nameščanstva. Uradnik ni brezčuten in brezdušen stroj. Uradnik je del živega organizma, brez katerega bi bil ves organizem ohromel in nesposoben življenja. Ni samo izvršilen organ občinske uprave, pripravljati mora gradivo, ki naj ga potem občinska uprava obdela v pravičen lik. Njegovi iniciativnosti niso postavljene meje. Naj ne čaka povelj in ukazov, sam naj v danem primeru ukrene, kar se mu po njegovem proučarku zdi koristno in potrebno. Sam od sebe naj pride z nasvetom, če misli, da bi bilo kje kako stvar izboljšati. Uradništvo, ki se zaveda tega svojega poslanstva, je neprecenljive vrednosti in vredno svojega dobrega plačila.

Ob koncu se obračam do vsega meščanstva s prošnjo, da me počasti s svojim zaupanjem. Nikomur ne odrekam pravice do kritike, toda biti mora stvarna, objektivna, dobrohotna z namero, da koristi stvari, ne pa v prvi vrsti izrečena z namenom, da bi s svojo jedkostjo zadela osebo. Za dobronamerne nasvete ali pa za upravičene pritožbe bodo na široko odprta vrata moje delavnice. Ni treba po ovinkih in z namenom govoriti skozi okna in skušati doseči kako stvar, ko zadošča za to kratek telefonski razgovor.

Gospod ban! Prosim tudi Vas, kot nadzorno oblastvo, Vaše naklonjenosti. Mislim, da mi ni treba čakati Vašega pritrdilnega odgovora, ko vem in sem prepričan, da ste z vsemi utripi svojega srca povezani z usodo Bele Ljubljane.

Prosim Vas, gospod ban, bodite tolmač moje tople zahvale na najvišjem mestu, ki mi je izkazalo svoje veliko zaupanje s tem, da me je postavilo na to odgovornosti polno mesto. Prosim Vas, da izvolite tej moji zahvali pridejati tudi moje zagotovilo, da se hočem z vestnostjo in delom oddolžiti danemu zaupanju. Ob zaključku pa prosim Vas vse, da se pridružite mojemu vzkliku Onemu, ki je začetek in konec vsega našega razmišljanja: Naj živi naš mladi vladar kralj Peter II. in ves naš kraljevski dom, živeli kraljevi namestniki!